

A 21. Quasimodo Nemzetközi Költőverseny díjkiosztója

A balatonfüredi 21. Quasimodo Nemzetközi Költőverseny szeptember 7-én ismét megtartotta hagyományos díjkiosztó gálaestjét az Anna Grand Hotel dísztermében. Az ünnepélyes ceremónián megjelentek az olasz vendégek, az alapító Alessandro Quasimodo, a költő fia, Franco Cajani művészettörténész, szintén a rendezvény alapítója, Szócs Géza kormánybiztos, a magyar PEN klub elnöke, Halász János, az Emberi Erőforrások Minisztériumának szakállamtitkára, valamint Bóka István polgármester, ám a főszereplő mégis a kortárs költészet volt. Hiszen a díjazottakon kívül az oklevelet kapott költők is megjelentek az esten.

Ezúttal Zalán Tibor nyerte el az Emlékdíjat *Kései Berzsenyi esték* című költeményével, a különdíjat pedig Aczél Géza, az *Alföld* főszerkesztője kapta (*szino*)lira – címszavak egy torzósótárból *aktatáska* című verséért. Szerkesztőségünk ez úton is gratulál a rangos verseny díjazottjainak!

Érdeemes még megemlíteni, hogy az oklevél-díjazásban részesültek között több szerzőnk is szerepel: Géczy János, Matyikó Sebestyén József, Oláh András és Zsávolya Zoltán. Verseik a – a díjazottakkal együtt – a *Tempevölgy* című folyóiratban látnak napvilágot. A Bertha Bulcsú Emlékdíj három kitüntetettje: Csontos János, Cs. Kovács Márta, Tóth László.

Ünnepség Keresztury Dezső születésének évfordulóján

Szeptember 9-én Keresztury Dezső születésének 109. évfordulójára emlékeztek szülővárosában, Zalaegerszegen. A költő szobránál egykori kedves iskolája, a Zrínyi Miklós Gimnázium diákjai adtak rövid műsort, majd Szemes Péter irodalomtörténész, kritikus mondott ünnepi beszédet.

A rendezvény zárásaként a város önkormányzata és intézményei mellett a *Pannon Tükör* szerkesztői is virágcsokrot helyeztek el az emlékműnél.

Az alábbiakban közöljük Szemes Péter emlékező szövegét:

Tisztelt Hölgyeim és Uram, Kedves Fialok!

Minden kultúrtáj számontartja és megbecsüli a szellemiségét meghatározó alkotókat, tudósokat. Akik nemcsak kivételes életművükkel szolgálták és gyarapították a szűkebb pátria értékeit, kul-turális javait, de emberségükkel, éthoszukkal is zsinórmértéket állítottak az utókor számára. Életük minta, művük pedig ércnél maradandóbban hirdeti a költő, Horatius szentenciáját: „Non omnis moriar.” – „Nem halok meg egészen.”

Ezért ma, amikor testvéri lelkünk imperatívuszának engedve fejet hajtunk Keresztury Dezső halhatatlan emléke előtt, elsősorban a dunántúli kultúrkincs gazdagítójaként, kiváló pannon polgártársunkként, zalai-göcseji-zalaegerszegi földinkként fordítjuk felé szívünket és szavainkat. A lantos felé, aki görögös derűvel, de a latin mérték és arány szerint méz-ként pergette a barna rögökkel, zöldellő dombhátakkal, a Balaton ezüstjével, a kéklő éggel és arany nappal megáldott táj ihlette hexameterait. Aki mestereihez: Janushoz, Berzsenyihez, a két Kisfaludyhoz, az idősebb pályatárs Babits-hoz és az ifjabb Takáts Gyulához hasonlóan klasszikussá formálta a benne élő belső vidéket és annak hagyományát. Aki ékköveket remekelt madárszóból és kaszapengésből, s aki számára még szent ember volt a földműves, a halász, a pásztor.

S költőként tudós, tudósként költő volt. Aki, méltón tanára, Horváth János örökségéhez, de az episztolaíró Petőfi hangján, értő szeretettel szólt a „nemzet koszorúsáról”, Aranyról, aki a feledés homályából a szellem napvilágára segítette Batsányi életművét és szép könyvvel hajtott fejet felfedezője, Babits emléke előtt. Értékes tanulmányai, kritikái mellett nemcsak a magyar irodalom- és zenetörténet képeskönyvét szerkesztette, opera- és balettszenikái, könyvtártörténeti szakmunkákat írt, de germanistaként jelentős szerepe volt a klasszikus és kortárs német irodalom magyarországi megismertetésében is, színházi érdeklődését pedig fordításai, átiratai igazolják.

Mindezek tükrében talán nem túlzó kijelenteni: az utolsó nagy polihisztorok közé tartozott. Akik szerteágazó alkotó- és tudományos munkájuk mellett, sőt annak eredőjeként, sze-

mélyiségükben is egy régi, szebb és teljesebb világrend erkölcsét, szellemiségét képviselték. Hosszú élete során mindvégig az örök emberség, a Batsányi által megfogalmazott világpolgárságot a nemzeti értékek felvállalásával megerősített éthosz testesítője maradt – hasonlóképpen nagy német pályatársához: Thomas Mannhoz. Így nem véletlen, hogy a nagyvilágba kilépve, már a berlini Collegium Hungaricum diákjaival magyar prózaírókat fordítottatott, oda vendégként magyar írókat hívott, a kint megszerzett tudással és tapasztalattal hazatérve pedig a Pester Lloydba és az Ungarische Jahrbücherbe német nyelvű cikkeket publikált. És igaz emberként tevékenyen is példát mutatott: a második világháború idején – nemcsak családi indíttatásból, felesége származása miatt – zsidókat mentett (a kiváló színműíró, Éri-Halász Imrének például zalai rokonainál keresett búvóhelyet), igazgatóként-tanárként maga is részt vett egykori alma matere, a lerombolt Eötvös Collegium újrakezdésében, míg 1947-ben a Nemzeti Parasztpárt vallás- és közoktatásügyi minisztereként az egyre erősödő kommunizmus, az iskolaállamosítási törekvések miatt mondott le.

Nem véletlen, hogy a testet, lelket nyomorító diktatúra évtizedeiben is a szellem bástyái mögé vonult vissza: a Collegium után a Tudományos Akadémia Könyvtárába, majd nyugdíjazásáig az Országos Széchényi Könyvtárba. Tagja lett a Magyar Írók Szövetségének (a mai Írószövetség elődjének), az Akadémiának, a Pen Clubnak, s immár nagybetegen, 1996-ban a rég megérdemelt Széchényi-díjat is megkapta. Könyvek közt, könyvei által élt, két felesége szeretetében, barátai, tanítványai körében, folytonos munkában, az antik mesterekhez hasonlóan formálva kéziratait.

De a gyermekkor emléke, a szívét, eszét megkötő pannon táj hazahúzta. A téli hónapokbeli Balaton-parti, füredi tartózkodás után várta az anyaö: Zalaegerszeg. A lassan nyühelődő kis porvárosból élénk középvárossá lett örök otthon, benne a Jánka-hegyi „gyermeki édenkert”-tel, a belvárosi szülőházzal, az egykori gimnáziummal. És élete utolsó évtizedeire ismét beleszeretett Zalaegerszegbe. Az agyagos, barna földből vétetett, a vígan elfutó Zala mellől, s Mindszenty templomának tövéből csillagútra indult fiú végleg

hazatért. Hogy a napszentület korában bepótolja mindazt, ami elmaradt – talán édesapjának, édesapjáért is elégtételül.

Ma barátai, tisztelői mellett az ő emlékéét őrzi a könyvtárát rejtő jánkai ház, a város tulajdonába került lakás, rajta tábla, e tér és szobor, közművelődési intézmény, iskolai alapítvány. Ha nem is Zalában, de zalai földben is nyugszik, s a sírjára temetésekor helyezett vadcyclámen – erdeink virága – és a hálás utódok koszorúú örökké hirdetik: a miénk volt, a miénk lesz, „ifju (s öreg) szivekben” él tovább.

Múzsák találkozója a szilvágyi templomban

Szeptember 14-én „Múzsák találkozója” címmel a szilvágyi templomban nyílt kiállítás. A megjelent szép számú érdeklődő Németh Dezső és Kovács Zoltán Soós József versei ihlette famunkáit, illetve fotóit tekinthette meg.

A művekről Szemes Péter esztéta, főszerkesztő-helyettes szólt.

Lendván a Pannon Tükör

A lendvai Városi Könyvtár igazgatója, Halász Albert meghívásának eleget téve, a muravidéki városban mutatkozott be a Pannon Tükör. A jó hangulatú esten előbb Bence Lajos költő, főmunkatárs szólt a lap helyi kötődéseiről, majd Péntek Imre és Szemes Péter szerkesztők mutatták be az aktuális lapszámot.

A programot Kelemen Gyula, az Énekmondó Együttes vezetője színesítette, zalai-muravidéki költők megzenésített verseivel.

Csokonai Tanulmányi Napok Hévízen

Szeptember 27-29. között a hévízi Csokonai Irodalmi és Művészeti Társaság rendezte meg tanulmányi napjait a Szent András Reumakórház kultúrtermében. Az idén egészen különleges téma került napirendre- a vadászat és a művészetek kapcsolata. A cím is erre utal: *Magyar-Vadász-Les*. Igazából az érintkezési pontok nem mindig voltak adekvátak: viszont a vadászati szakma igyekezett bemutatni gazdag kulturális arculatát. Három előadás keltette fel igazán az érdeklődést: a vadászat a képzőművészeti alkotásokon, a költészetben és a prózában. Az előbbiről Kóhalmy Tamás tartott szemléletes beszámolót, míg Kardos József a magyar költészetben kutatta fel a vadászat témáját. Dr. Csiák Gyula előadása szolgált valódi revelációval, akik Bársony István elfeledett életművére hívta fel a figyelmet. Ezen belül is a magyar természet- illetve tájbrázolás alakváltozásaira a hagyományos és újkori prózában.

Csokonai Vitéz Mihály szobránál lapunk főszerkesztője, Péntek Imre mondott beszédet.

Ketten a Kilencekből

A Kilencek költői csoport két alkotója, Győri László és Péntek Imre szerzői estjére került sor október 8-án Nagykanizsán a Halis István Városi Könyvtárban és október 10-én a zalaegerszegi Deák Ferenc Városi és Megyei Könyvtárban. A költőkkel, akik új verseikből is felolvastak, Szemes Péter szerkesztő beszélgetett, Kelemen Gyula, az Énekmondó Együttes vezetője pedig megzenésített verseiket adta elő.

A Polgárok Házában a Pannon Tükör

Október 11-én Budapesten, a Polgárok Háza dísztermében mutatkozott be a Pannon Tükör szerkesztősége. A hangulatos esten – melyen az Énekmondó Együttes működött közre – képet kapott a közönség a lap munkájáról, helyéről, szerepéről a hazai kulturális folyóiratok között. A résztvevők hangsúlyozták, hogy a muravidéki szellemi élet – irodalmi-képzőművészeti teljesítmények – fóruma, közvetítője is a lap. Péntek Imre főszerkesztő, Szemes Péter főszerkesztő-helyettes és Kaj Ádám, a lap munkatársa ismertették a zalaegerszegi folyóirat törekvéseit, szóltak terveikről, jövő évi elképzeléseikről. A főként zalai költők megzenésített versei – az Énekmondó Együttes előadásában, Kelemen Gyula vezetésével – ugyanúgy maradandó élményt jelentettek, mint az ajándékba vitt lapszámok.

Szabó Tamás: *A hóhér*